

DEBRECZEN

független és 48-as politikai napilap.

1913. XLV. évfolyam.

92-ik szám.

Szerda, szeptember 10.

Előfizetési ár szétküldéssel:
HELYBEN: Egy óra 1 korona
Negyedévre 3 " " fill.
Egyes szám ára 4 fill.
VIDÉKEN: Egy óra 1 K 50 f.
Negyedévre 4 K 50 f.
Egyes szám ára 6 fill.

Főszerkesztő:
KIRÁLY PÉTER DR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Darabos-utca 7. szám.
Telefon: 412.

Bécsi eldorádó — magyar pénzen.

Írta: Dr. Kalmár Antal.

Most, mikor az ország kasszáiból még a legszükségesebb kulturális és szociális kiadásokra is alig-alig telik néhány fillér és pénzösségben csak az osztrák császári armádia tobzódik: szinte megkönnyebbült lélekkel szemlélünk egy kivételes példát. Párja az Eldorádónak, ahol tudvalevőleg méz, tej és bor folyik a patakokban, sült galambok röpködnek a levegőben, sült disznók járnak le föl az utcákon, hátukba egy nagy kés szurva, hogy avval tetszés szerinti darabot kanyarintthasson magának ki-ki a disznóból.

Nos és hoi van ez a földi Eldorádó? Hát ez bizony Bécsben van, s erről számol be a magyar hivatalos lap egyik utóbbi száma, ahol egy királyi kézirat arról rendelkezik, hogy a bécsi Terézianumban már nem tudnak mit csinálni a felgyülemlett pénzzel, hiába nevelik ott az urfiakat grófiisan, hiába látják ott el a növendékeket még évi hatszáz korona zsebpénzzel is: a szaporodó pénzzel csak nem tudnak mit csinálni. Elhatározták tehát, hogy még a végzett növendékeknek is adnak ösztöndíjakat, évi hatezer koronásokat, — csak hogy fogyjon a pénz. Azonban nem elég, hogy a növendékekre imígyen rátukmálják a hatezer koronákat: ezen feül arra is kötelezni kell magukat a boldogtalanoknak, hogy elfogadjanak egy jó állami hivatali is. Nem olyan állami utkaparóságot tehát, hanem például egy huszezer korona fizetéssel járó követségi tanácsoságot, — egyszóval mély gond van fordítva arra, hogy a nemes urfiak „pick auf“ kezdjék az állami lajtorják megmászását.

Hogy Bécsben hogyan játszanak

a pénzzel akkor, amikor Magyarországon kétezer községben még népiskola sincs, s Magyarországon hétszáz ezer tanköteles gyerek csak azért nem járhat iskolába, msrt iskolaépítésre nem telik: ez a mi tragédiánk, amely miatt csak a kormányra szorul ökölbe az öklünk, de ahhoz aztán mégis közünk van, hogy abban a bécsi Terézianumban, ahol így pocskékolják a pénzt osztrák nemes ifjakra: az a pénz *színmagyar pénz*.

A bécsi Terézianumot 1749-ben Mária Terézia alapította osztrák nemes ifjak részére, ám a rávaló költségeket — bécsi szokás szerint — Magyarországból vette. Egy pátenssel ugyanis elrendelte, hogy a Tolnamegyében fekvő s a magyar állam tulajdonát képező tizezer kat. holdat kitevő s a báttaszéki uradalom jövedelme fordítottassék a nemes osztrák urfiak neveltetésére. Elsőrangban dinasztiikus szép dolog volt ez: *osztrákokat nevelni — magyar pénzen*.

A helyzet azóta nem igen változott. A báttaszéki tizezer hold magyar televény jövedelméből ma is osztrákokat nevelnek, vagyis magyar pénzen nevelik a mi legsajátosabb ellenségünket. Ám a látszat kedvéért ma már nevelnek ott magyar fiut is, de hogy milyen pénz-pocskékolással: arról a kormány hivatalos közlönye számol be.

A bécsi Terézianum az osztrák kultuszminiszter fennhatósága alatt áll, tehát elgondolhatjuk, hogy nevelik az oda bekerült magyar ifjakat. Igaz azonban, hogy a báttaszéki uradalmakat ma már a magyar kultuszminisztérium kezeli, ez adja azokat bérbe, ez szedi be a haszonbéri összegeket, de a befolyó jövedelmet az utolsó fillérig köteles Bécsbe szállítani.

Nos, és nem lehetne arról tenni, hogy a báttaszéki uradalom jövedelme, vagyis a *magyar zsír* ne küldessék föl Bécsbe, egy inkarnátus osztrák kulturális intézet fönntartására? Nem lehetne arról tenni, hogy ezen a horribilis ala-

pitványon Badapesten álltassék föl egy ilyen nevelő intézet?

Lehetne bizony, ha a magyar arra nem volna teremtve, hogy a közönséges kormányok, különösen a Tiszakormány jóvoltából — örökösen az osztrákokat hizlalja.

A kisiparosok helyzete.

Minden kereskedő és iparos csak akkor folytathatja sikeresen foglalkozását, ha előnyös hitelviszonyok uralkodnak. Áll ez ugy a nagy vállalatokra, mint a kis kézművesekre, de amíg a nagy vállalatok és részvénytársaságok háta mögött rendszerint megfelelő tartalékalap van, addig a kisiparosnál vajmi ritkán van erről szó. Míhelyt a hitelviszonyokban valamelyes megnehezülés érezhető, a kisiparos már hiába fut fűhöz-fához. Ezen a nehéz ponton, mely nem egyszer végzetes hatása a kisiparosra, valamilyen szervezkedéssel kell segíteni, alkalmasint egy, az összes kisiparosság által alapítandó szervezeti hitelbankkal, mely a mostanihoz hasonló nehéz napokban kölcsönökkel látná el a más-különbön feltétlen elveszett kisiparost. Az ily módon való segítés sok külföldi államban vezetett szép eredményre, pusztán azért, mert az összes kisiparosság olyan szoros szervezetbe tömörült, mely így önmaga tudja tagjainak érdekeit megvédeni.

A hitelviszonyokról szólva, mindjárt meg kell említenünk egy ezzel szorosan összefüggő anomáliát, mely talán az előbbinél is fontosabb: a kisiparos mértéktelen hitelezése, — mely különösen a szabó és cipésziparban elterjedt. Jól tudjuk, hogy a ruhát és cipőt ritkán fizetik ki mindjárt az átvételnél, sőt gyakori eset, hogy valami csekélység lefizetése után rendszerint hónapokig, de nem egyszer évekig marad a közönség a fenma-

A „Bikszádi“
természetes

Gyógy-ásványvíz

Egy üveg Bikszádi víz kapható minden fűszeres boltban 32 fillérért, üres üvegért visszafizetnek 8 fillért. Árjegyzéket kívánatra küld.

vegyi alkatrészeinél fogva a legjelesebb. Gyógyhatása fölülmulja a hasonlószeretelű **külföldi ásványvizeket**. Húrutos bántalmaknál páratlan. Az idei termésű savanyu borral vegyítve kellemes ital.
„BIKSZÁDI“ GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA.

Női fehérneműek, harisnyák, keztyűk óriási választékban
rendkívül olcsón Lantos Csipkeáruházában, Sas-utca 4. Telefon 12-50.

radó résszel adós. Bármilyen jelentéktelennek lássék is ez, mérhetlen károkat okoz a kisiparosnak. Mert amíg ő sokszor súlyos kamatokot fizet köicsőne után, a közönségtől egy fillért sem szedhet késedelmi kamat fejében. Nevetségesnek látszanék, ha a cipesz számlákon olyasmit olvashatnánk, hogy ekkor meg akkor hat százalékos késedelmi kamat. Csak bizonyos tereken a fogyasztó közönségnek illetően való megkiméltése azokból a bizonyos „jó régi időkbeli” való még, amely már régen nincsen.

Németországban már régebben feismerték ezt a helytelenséget és lépéseket tettek a megszüntetése iránt. A német kereskedelmi miniszterium ipartanácsa mindenekelőtt pontos statisztikai kimutatásokat szerzett be, — hogy megtudja mennyit tesz ki az az összeg, mely így paragon hever. Az eredmény általános meglepetést kellett. Kitűnt, hogy egy közepes német vidéki városkában évi 500-800.000 márkát tesz ki a kisiparosok ilyen kintlévő követelése, mely rengeteg összeaeg a deli és a Rajna menti városokban az egy millió márkát is eléri.

Magyarországon eddig még nem történt intézkedés a kintlévő követelések teljes összegének pontos megállapítása iránt, de ismerve a magyar fogyasztó közönség rossz anyagi szituációját, de mindenekelőtt azt a szokását, hogy mindent hitelbe vásárol, — ami egy külföldi államban sem olyan nagy mérő — megállapíthatjuk, hogy ez az összeg minden nagyobb vidéki városunknál a millió felül van. Budapestről nem is szólva, ahol természetesen ennél is sokkal nagyobb összegeket vár hiába a kisiparosság. Hogy ilyen helytelen gazdálkodás mellett a kisiparosság helyzete nem valami fényes, (azokról van szó, ahol nincs súlyos takarékpénztári könyv a háttérben), azt nem kell bővebben magyaráznunk.

Láthatjuk ebből bőven, milyen többnyire a megfelelő törvények teljes hiánya és a meglevőknek hiányossága folytán származott igazságtalanságok nehezítik, sőt akadályozzák

meg a kisiparos boldogulását. Ezen csak gyors és lehetőleg tökéletes szervezkedéssel lehet segíteni. A szervezkedése által a munkásság alig egy decénium alatt száz százalékos bérjavítást ért el ugyanezen az uton a kisiparosság is szép eredményeket érne el. A külföldi, de különösen az osztrákok esete ékesen bizonyítja ezt. Csakhogy a mi iparosságunk a kormánytól várja a segítséget, pedig tudhatná, hogy a mi átkos pártpolitikánk miatt a kormány nem ér rá ilyen dolgokkal vesződni. Talán legjobb lenne, ha az Országos Ipartanács rendezne az osztrákhöz hasonló kongresszust, amelyen a legfontosabb teendőket megbeszélve, hozzálatna a magyar kisiparosság szervezéséhez, aminek szép eredményei volnának.

A vármegye egy hónapja.

A közigazgatási bizottság ülése.

(Saját tudósítónktól.) Hajduvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt tartotta meg rendes havi ülését Domahídy Elemér főispán elnöklété alatt. Az ülés tárgyát a vármegyei elmúlt havi közigazgatási állapotáról szóló különböző jelentések adták.

Alispáni jelentés.

Kovács Gyula alispán a vármegye elmúlt havi közigazgatási ügyeiről számol be s a benső közbiztonságról, amely az előbbi hónapokéhoz képest egészségesebb volt. Lefolytattak nyolc fegyelmi ügyet.

Kivándorlás.

Az alispáni jelentés szerint az elmúlt hó folyamán 12 utlevelet kértek, amelyek közül

kiadtak kilencet, elutasítottak hármat. A kiadott utlevelek közül Amerikába 6, Romániába 1, Angliába 1 és Jeruzsálembé 1 szült, minden esetben kivándorlási célzattal. A kiadott utleveleket 2 esetben Hajdunánás, 3 esetben Haidudorog s egy-egy esetben Bőszörmény, Szoboszló, Hadház és Tiszacsege községekből kérték.

Közegészségügy.

A közegészségügyet illetően az elmúlt hónap — Losonczy Álmós dr. főorvos jelentése szerint — visszaesést mutat. A születések száma csökkent s a halálozásoké emelkedett. Természetes szaporodás így jóformán semmi sem volt. A vármegye területén ugyanis született az elmúlt hónapban 531, elhalt — 24 halvaszületettel együtt — 439. Természetes szaporulat 92. Heveny fertőző kórokból az elmúlt hó folyamán 126 egyén betegedett meg, ezek közül meghalt 9.

Állategészségügy.

Az állategészségügy eléggé kedvező volt az elmúlt hóban. Reitz János főállatorvos jelentése szerint a ragadós állati betegségek közül a lépfene és veszettség Hajdunánáson és Bőszörményben, lóráhkkór Dorogon, sertésorbánc pedig Bőszörményben fordult elő.

Tanügy.

Néhány áthelyezési és nyugdíjazási ügyön kívül — melyeket miniszteri rendeletekre kellett elintézni a vármegyei tanítószék körében — semmi jelentősebb esemény nem történt.

Adózás.

Nagy József pénzügyigazgatóhelyettes jelentése szerint a múlt hóban befolyt egyenes adóban 256.407 kor. 66 fill., hadmentességi díjban 1986 kor., bélyegjövődékben 774.49 kor. 9 fill., jogilletékben 67.504 kor. 20 fill., díjjövődékben 383 kor. 64 fill., dohányjövődékben 39.352 kor. 37 fill., határvámjövődékben 20.775 kor. 84 fill., fogyasztási és italdobban 16.986 kor. 13 fillér.

A szerencse titka.

A hall egy pálmáktól árnyékolt sarkában, ahová a cigányok zenéje s a szökőkút csobogása csak tompa morajként hatolt be, az amerikai milliárdos, hátravetve magát rocking chairjében, így beszélt:

— Szerencsém titka nagyon egyszerű. Mindez ideig nem árultam el, de ma, mikor leányom egy francia herceg felesége és minden vágyam teljesült, elárulom azt, amin eddig sokan törték a fejüket. Vagyonom szerzésének egyetlen, való titkát. Hát, ime! Sikkerem puzstán ebben a titkos jelszavamban rejlett: — Mindig egy negyedórával korábban! A pontosság a királyok erénye. Az amerikai megelőzi a pontosságot. Üzleti találkáknál aki utolsónak érkezik, gyakorta már félíg be van csapva. Én mindig egy negyedórával korábban érkeztem, s nem egyszer, mire a többiek megerkeztek, az én zsebemben már ott pihent a megkötött szerződés. Szerencsémnek ez az egyetlen titka . . .

— Egy negyedórával mindig korábban! — mvrmogá magában Litaira Albert, a prefektúra főtitkára, aki végighallgatta az elbeszélést. Ez lesz ezután az én jelmondatom is. Holnap reggeltől kezdve követni fogom az amerikai elvét. Nem remélem ugyan, hogy valaha millióim lesznek, s nem is igénylem. De igénylem azt, hogy január elsején ki nevezzenek alprefektnek. Nos, holnaptól kezdve ugyanazt fogom cselekedni, amit tegnap cselekedtem, de . . . mindent egy negyed-

órával korábban! Ilyen módon elérem célomat . . . Ma reggel nyolc helyett háromnegyed nyolckor ugrom ki az ágyból. Végtelen kellemes érzés, hogy életemben először nem kell sietnem s nem kinóz a gondolat, hogy eikésem az irodából. Nyugodtan öltözöm. A feleségem még alszik. Utanak indulhatok anélkül, hogy örökös reggeli zsörtölődését halljam . . . Mesés dolog!

. . . Elindulok. A Métróban új arcokat látok. El vagyok ragadtatva. Nincs unalmasabb dolog a világon, mint minden reggel ugyanazon Métróban, ugyanazokon a padokon, ugyanazokat az arcokat, alakokat látni, akik ugyanazokat az uságokat olvassák és ugyanazokat az arcintorokat vágják. Megérkezem a prefektúrára. Kollégáim közül még egy sincs jelen. Én vagyok az első, aki a jelenlétem igazoló ívet aláírom . . . De mit látok? Iróasztalom előtt a karosszékben az írodaszóga ül, tollseprőjével a térdei között. Nyugodtan leragasztja a címre érkezett leveleket, amelyeket már mind átolvasott. Fogai között vadonatúj tajtékpapám, amelyet pedig gondosan be szoktam zárni a fiókomba. Tehát a gazfickó kulcsot csinált a fiókhoz. Ki akarom kapni a pipát szájából, ijedtében elejtí, s a drága pipa eltörik. Elkérgettem a fickót, annyit szent!

A délelőtti a szokott unalmas aláírásokkal, akták tanulmányozásával, telefonálásokkal telik. Háromnegyed tizenkettőkor megyek villásreggelizni. Miután nagyon messze lakom, egy közeli étteremben szoktam reggelizni barátaimmal s az étkezés igen vidám

hangulatban folyik. Ma a szokottnál negyedórával korábban érkezve, egyedül ülök le asztalunkhoz, s nézem az előkészületeket.

A találóba vezető ajtó félíg nyitva van s látom egyik pincért, amint a boros üvegek aljáról a maradékokat kis kancsóba önti. Egyik kancsó félíg üres marad, azt vízzel egészíti ki. Egy másik, vörös és kétes tisztaságú ujjával a hideg felvágottat rakosgatja tállakra. Arról nem is beszélek, hogy a vajas sajtot hogy keverik . . . A terem lassan megtelik. Itt is, ott is felhangzik a rendelés. De az én étvágyam valahogyan elmúlt. Barátaim is megérkeznek.

— Hideg felvágottat! — kiáltja az egyik.
— Két deci bort! — rendeli a másik.
A harmadik vajas sajtot kér.

Én pedig soha többé vissza nem térek ez étterembe.

A délutáni munka végeztével az irodát a szokottnál ismét egy negyedórával korábban hagyom el. Ma szombat van. Feleségem egyik legbájosabb barátjának, Mathildének a fogadónapja. Nem tudom, miéért vonzódom különösen hozzá. De Mathildedak oly friss, úde az arczsine, s haja oly mesésen hullámos, hogy egyetlen szombaton sem tudok ellentállni a vágyamnak, hogy be ne kopogtasak hozzá. Ő tudja ezt, és kiténtetőleg szívesen fogad. Felhuzom keztyűimet a lépcsőházban s becsöngetek:

— Drága barátom!
Mathilde maga nyit ajtót. A cselédje még nem jött a vásárlásból. Ő maga még fel sem öltözködött. Mentegeli magát, én is.

Meggyilkolta a szolgáját.

A gyilkosság után megfőzte s a csontjait szétszórta a kukoricásban

(Saját tudósítókól) Bestialis gyilkosságról ad hírt balmazújvárosi tudósítónk:

Tarr Istvan közel tanyai gazdálkodó néhány hét előtt jelentést tett az újvárosi csendőrsőn, hogy a nála szolgálatban állott 16 éves Lakatos Imre eltűnt a tanyáról és azóta nem adott életjelet magáról.

A csendőrség nyomozni kezdett az eltűnt fiu után, értesítette a környék csendőrseit és hatóságait is, de eredménytelenül. A fiúnak teljesen nyoma veszett.

Már jóformán feledésbe ment az egész eltűnési história, amikor Tarr egyik béres legénye künn a tanya melletti kukoricásban raakadt az eltűnt Lakatos Imre ruhadarabjaira, amely körül elszórva, különböző csontok fehérltek.

A béres rosszat sejtett s mielőtt gazdájának szolt volna, elsősorban a csendőrséget értesítette a felfedezésről. A csendőrség kiszállott a helyszínére a csontokat összeszedte s beküldte Debrecenbe, ahol a törvényszéki orvosok megállapították, hogy azok emberi csontok maradványai.

A csendőrség most már — a legnagyobb titokban és óvatossággal — abban az irányban kezdett nyomozni, vajon hogy és honnan kerültek az emberi csontok a kukoricába az eltűnt fiu ruhája mellé s nem-e az ő maradványai azok:

Titokban egymásután hallgatta ki a tanyán a népet s a cselédség oda vallott, hogy Tarr veszekedő goromba ember, aki embereit gyakran tetteg is bántalmazza s La-

De szívem különös módon összeszorul. Mathilde rizspor és festék nélkül, ijesztően sárga. És hiába kerestem gyönyörű hullámos haját. A véletlenül nyitva fejeit ajtón keresztül egy tükörrasztal lapján látom a hajhullámokat.

Miért is jöttem negyedórával korábban? Ugy látszik, ezért többé vissza sem térhetek!

Nehéz szívvel e kiábrándulás miatt, elhatározom, hogy haza tartok. Egy embert semmi sem öregíthet meg annyira, mint egy álom kímulása. Sétálni sincs kedvem. Egyenest hazatartok, pontosan negyedórával korábban, mint rendszeren. Hogy fog örülni a feleségem!

Istenem! Alig hogy az ajtót felnyitottam, látom, hogy a hátsó lépcsőn Pierre barátom tart lefelé, akivel hosszabb idő óta többféle okból minden összeköttetést végkép megszakítottam. Haragudjam? Nem tudom. Egy hivatalnok, nehogy méltóságán csorbát ejtsen, mesésen fegyelmezett az indulataiban való uralkodásban. Mit sem szólok, hogy feleségemnek időt engedjek valami méltóság kieszelésére.

— Pierre egy rokonának halálát jött bejelenteni, — kockáztatja meg végre jó öt percnyi tünődés után.

Nem erősködöm tovább, de győtrő fájdalom kínoz. E nap alatt fényesen megismertem az élet igazságait. S ez az igazság, fájdalom, csöppet sem szép. Lehet, hogy az üzletemberek jellegje: — Egy negyedórával korábban! De azok az emberek, akik ragaszkodnak az illúziókhoz, amelyekből a boldogság épül, a következő jelszót válasszák: — Egy negyedórával később!

Bernard Carrier.

katost eltűnése előtt valami csekélység miatt félholtra verte.

A csendőrség ekkor vallatóra fogta Tarrt, aki olyan zavaros vallomást tett, hogy letartóztatták a gyilkosság gyaauja alatt.

Tarr tagadja a vadat s azt mondja, — hogy a fiut valószínűleg az arra járó vadászok lötték agyon s a testét a kutyák marcangolták szét, de ezt a vallomást megcáfolák az orvos szakértők nyilatkozata, akik a csontokon főzés nyomait fedezték fel.

Azt hiszik, hogy Tarr maga ölte meg a szolgáját, s hogy a gyilkosságot elleplezte, a holttestet darabokra vágta s a húst lefőzve a csontokról, a kukoricában széjjel szórta.

Beszállították az ügyészség fogházába a terhelő gyanúkok alapján.

A kamara ujjáalakulása

A főkapitány meghívója.

Szeptember hó 11-én :örténik meg. Erre vonatkozólag a főkapitány, mint a kamarai választásokot vezető központi bizottság elnöke a következő meghívást bocsátotta ki:

MEGHIVÓ.

A nagyméltóságú kereskedelemügyi min. kir. miniszter ur 91916—1912. sz. a kelt rendelkezése alapján, a debreczeni kerületi kereskedelmi és iparkamara tagjai újonnan megválasztottak. Az újonnan megválasztott bel- és kültagoknak az 1868 évi VI. törvények 13-ik § a értelmében

a kamara elnökének és két alelnökének

megválasztása lévén első kötelessége, tisztelettel felhívom ennél fogva, hogy mint kamara megválasztott bel- illetve kültagja folyó évi szeptember hó 11-ik napján délután 3 és fél 2 órakor a kamara székháza közgyűlési termében (Debreczen, Verböcny és Deák Ferenc utca sarok) a kamara elnökválasztó közgyűlésen személyesen megjelenni sziveskedjék.

Rostás István,
rendőrfőkapitány.

Értsük meg az Odol csodálatos hatásának nagy jelentőségét. Mig más szájról és fogtisztítószerrel — amennyiben azok mindennapi használatra számitásba jöhetnek — csak a tisztogatás pillanatában fejtik ki hatásukat, addig az Odolnak ez a sajátságos tartós hatása órákra megbénítja, illetve hátráltatja a fogrontó erjedési es bomlási termékek működését.

Színház.

Hajduk hadnagya. Kicsiny érdeklődés, rossz előadás: az volt a tegnapi estis repriz általános jellemzője és legigazabb. A szereplők mindent csináltak, csak azt nem, amit kellett volna s a rendező, no ez az ur úgy látszik még azt a 12 embert is elakarja riasztani a színháztól, akik szokás és a potyajegy révén meg be néznek oda, Talán az egy Kassai tudta egyedül, hogy mit csinál. Várady, akinek a főszerepet kellett volna vinnie, bizony csak epizód alakká laposította azt le. Hangja — valamikor volt. Ma már nehezen tud vele bánni s ha teszi az a kiejtés rovására esik. A vokálisokat átformalja a szájmozduláció kényszerűsége miatt s így kapunk aztán ilyesmiket: theregghettem, theregghettem, törülgettem helyett. Kitűnő Kohlridre énekes lehetett ifjabb évben ez az ember. Mucsy Anna igazán mucsai. A hangja gyerekes, ő maga — vén. Karikatura, aki valami tizedrangú brettlin talán még érvényesülhetne is. Mezey direktor csak a pénzét s a közönség türelmét pazarolja a véle való próbálgatással.

Az első népszínmű előadás. (A színházi iroda jelenti.) Az igazgatóság mindjárt a szezon elején egy népszínművel kedveskedik a közönségnek. Szerdán este ugyanis feleveníti Follinus Aurél kitűnő darakját a Nánit, amely évek óta nem került színpadra a debreceni színpadon. A darab címszeregét Márkus Angéla játszza, kivüle részt vesznek Bányai Irén, Váradi Márton, Rónai Imre, Lajtai Károly, Szalay Gyula, Madas, Fehér Gyula stb. stb.

Gyerünk csak! (A színházi iroda jelenti.) A színház igazgatósága olyan nagyszabású színházi látványosságot készít elő, — amilyenben még nem volt része a debreceni közönségnek. Megszerezte tudvalevőleg a budapesti Népepera nyári nagy revüjét, a „Gyerünk csak”-ot, amelyet teljes fővárosi felszereléssel, costumjei — díszletei és gépezeteivel együtt mutat be a debreceni színházban. Ez a nyári sláger, mely hónapok óta dominálta a Népepera műsorát, csak most szabadul fel, és Debreczen lesz a legelső város a vidéken, ahol színpadra kerül. A darab anyaga helyi vonatkozásokkal és aktualitásokkal lesz fűszerezve és felrészítve. Külön érdekessége ennek a nem mindennapi színpadi attrakciónak, hogy a felvonásra tagolt cselekmény a felvonás közönség, sőt a darab folyama alatt is mozgófényképként folytatódik. Ugyancsak kedves meglepetésül szánta az igazgatóság, hogy Debreczen nevezetesebb középületeit vászonra vetíti s így a darabban szerepelteti. — A darab egyébként pompásabbnal pompásabb ötleteknek szines sorozata. — A legkellemesebb ének és tánc számokkal van tarkítva. Az igazgatóság sorozatos előadásokban hozza színpadra a „Gyerünk csak”-ot, amelynek szombati premyerjére, már csütörtök reggeltől árusítja a színházi pénztár.

Bérletkiváltás. (A színházi iroda jelenti.) A színház igazgatósága már elvégezte a bérletelőkészítés munkáját. Megállapodott abban, hogy kedd reggeltől kezdve a törzkönyvezett bérletknek rendelkezésére bocsátja a bérletjegyeket. Az igazgatóság azért látta szükségesnek a bérletnyitást a szokottnál korábbi időpontra kiűzni, hogy kényelmesebben és nyugodtabban bonyolíthassa le és a maga részéről munkatorlódás ne álljon be, mert a jövő hét végén sorozatosan bemutásra kerülő „Gyerünk csak” című nagyszabású revü igénybe veszi nemcsak a művészi személyzetet, hanem az adminisztrációt is. Ennek az egészen újszerű és kivételes technikájú színpadi attrakciónak beállítása ugyanis a színháznál az igazgatótól kezdve mindenkinek külön dolgot ad. A bérletes előadások a rendes időpontban fognak kezdődni.

A nemzeti szalon Debreczenben.

Októberben tartják
meg a kiállítást.

(Saját tudósítónktól.) A Nemzeti Szalon szokásos évi sorozatos vidéki kiállításainak körútja alkalmával Debreczenbe is elkíván jutni. Erről a tervéről már régebben értesítette a polgármesteri hivatal, amelyvel egyben bejelent, hogy a helybeli műpártoló egyesülettel karöltve kíván eljárni s az ideai kiállítást az eddigieknél nagyobb szabású keretben mutatja be. A Szalon a kiállítás céljaira a városháza nagytervét kéri.

A tegnapi tanácsülés foglalkozott a kiállítási kérelemmel s ezt akként intézte el, hogy a nagy termet rendelkezésére bocsájta a Nemzeti Szalonnak.

A Nemzeti Szalon a városi műpártoló egyesülettel úgy állapodott meg, hogy a kiállítást október 12. helyett — mint arról régebben szó volt — már 7-től 20-ig rendezi meg.

Rablók a Hajduságon.

Nagyléta és Hosszupályi
között fosztogattak.

(Saját tudósítónktól.) A Nagyléta és Hosszupályi környék lakosait hosszú hetek óta állandó reitegésben tartotta néhány elszánt haramia, akik megállították a járókelőket, kirabolták s ráadásul agyba-főbe verték. Az illetők személyazonosságát azonban sohasem lehetett megállapítani, mert rendszerint csak a késő alkonyattal dolgoztak s arcukat a felismerhetetlenségig bekormozták, befestették.

A csendőrség nyomozása már eredménytelennek látszott, amikor egy véletlen körülmény elárulta őket.

Az elmúlt hét egyik esős alkonyatán Bogdán Sándor nagylétei gazdálkodó lóháton igyekezett hazafelé Hosszupályiból. Sötét volt az eső kegyetlenül zuhogott, úgy hogy Bogdán lovát csak kántárszáron tudta vezetni. Csöndesen baktatott a ló, meg a gazdája, amikor a sötétben öt marcona, fejszékkel fölfegyverkezett alak állt eléje s az egyik hársányan elkiáltotta magát:

— Ide a pénzed, az a

Bogdán menekülni próbált, de a rablók megragadták, leteperték a földre s a nála levő husz koronáját elrabolták a lovával egyetemben. Bogdán, aki maga is markos ember, védekezni akart, de legyűrték s miután agyba főbe verték s összeszurkálták, a rablók elmenekültek.

Bogdán súlyos sebeivel ott fetrengett az országuton s csak hajnalban akadtak reá az arrajárók, akik beszállították a debreczeni kórházba. Azóta itt ápolják s miután magához tért, kihallgatták.

Bogdán — a kihallgatás során — ama gyanújának adott kifejezést, hogy a rablók nagylétei emberek lehettek s köztük az egyiket, amint villámolt az ég, határozottan fölismerni vélte unokaöccsre, Bogdán Pál személyében.

A csendőrség az irányban kezdett nyomozni s olyan gyanúkokra tett szert, hogy Bogdán Pált letartóztatta, aki a vallatás során bevallotta a rablást s bűntársait is megnevezte Makula József, Makula Andás, Makula Ignác és Makula Péter személyében, akiket ezek után szintén letartóztattak s be szállították a debreczeni ügyészség fogházába.

A rablók egy egész sereg hasonló rablást és u'onállást ismernek be.

Tanév megnyitó Ünnepély a kollégiumban.

(Saját tudósítónktól.) Szép ünnepély vette kezdetét ma délután 10 órakor a Nagytemplomban, amelyen jelen voltak: Baltazár Dezső dr. püspök és Degenfeld József gróf egyházközségi főgondnok vezetésével Kun Béla dr. akadémiai igazgató, továbbá: Erdős József dr. teológiai, Tóth Lajos dr. jogi és R. Kiss István dr. bölcsészeti dékánok, a gimnáziumi és tanítóképződei igazgatók s az összes tanítók tanárai, a kollégiumi egész ifjúság, a honvédség tiszikarának képviselője; a város és egyház képviselőitén K. Tóth Mihály dr. kultúratanácsnok, Roncsik Lajos, Debreczen szab. kir. város arvaszékének elnöke, Csoka Samu tb. főjegyző és nagyszámú közönség, úgy hogy a Nagytemplom zsúfolásig megtelt közönséggel.

A híres kárus gyönyörű éneklése, Kiss Ferencz teológiai tanár lennkölt imádsága és gyülekezeti éneklés alkották a megnyitó istentisztelet részét.

Az ünnepély második része a Kollégium diszternében folyt le, ahol Kun Béla dr. ez ideai rektor az egyetemnek jelleg, hivatása és jogi állása felett tartott köztetszéssel fogadott szép előadást, üdvözölve az egyházközséget és a város jelenlévő képviselőit, az ifjúságot és a közönséget.

Ugyanígy a kárus két számmal szerepelt.

Ezzel a tanév megnyitó szép ünnepély véget ért.

Pixavon-Hajápolás
tudományos alapon
a leghelyesebb mód a fejbőr
ápolására és a haj erősítésére.

Ára üvegenként 2.50 K.
Hónapokig elegendő.

HIREK. Szezon.

A tükör.

A Piac-utcán álltam. Villamosra vártam talán, már nem emlékszem pontosan, csak annyit tudok, hogy sokáig kellett az utcán állnom. Mögöttem egy kávéház terraszra terült el, unatkozó, szivarozó, ujságokkal babráló, vitafozó, beretváltalan, piszkos, rossz arcú emberek ültek ott. Ugyanígyen formájú emberek jártak az utcatesten is. mérgező pillantású férfiak és gondokban megrutult nők. Az utca közepén káromkodó kocsisok lihegő lovakat hajtottak. Állók, állók és amint állók, hirtelen látom, hogy két munkásember tükröt visz át az utcán. Nem szép tükröt, de nagyot, kétmétereset és aranyzóút, szobába való. A tükörbe nézek és a tükörbe megjelent a kávéház. És a piszkos, a rosszszagu kávéház csillogó tündérpalatának látszik a tükörben. Az emberek, akik a terrazon ülnek és az utcán járnak, most szépek, egészek, mint egy rajz, vagy egy kép. A nők arcán semmi ránc és a kocsis, amint a bakon ül, római triumfátornak látszik, a kehes lova pedig fényesszörű angol piripának. Most egy üzlet kirakata előtt viszik el a tükröt és ez a pillanat felejthetetlen. Az üzleti kirakat tükörablakja beleszillog az igazi tükörbe és ez az ölelkező csillogás ezer színben mutatja azt, ami a kirakat lócaín fekszik, az olcsó női selyem harisnyákat és férfinyakkendőket. A tükörben látszó kirakat most oly szép, mint egy velencei éjszaka és sima, fényes, ragyogó, tiszta lett körülötte a poros, fáradt, a csömmörtől, rongyos aszfalttól ásitózó Piac-utca is. Tükröt vittek át az utcán, csak egy tükröt és ez csudákat művelt. Szobrot annak, aki a tükörüveget kitalálta.

— **Vallástanárr képesítő vizsgálat.** Ma kezdődött meg a vallás tanár képesítő vizsgálat a kollégiumban, amelyen ketten vizsgáltak. Holnap folytatják a vizsgálatokat.

— **Állatkiállítás.** A vármegyei gazdasági egyesület az elmúlt vasárnap díjazással egybekötött állatkiállítást rendezett Hajdunánáson. A vidék gazdanépe gyönyörű szarvasmarhákat hajtott föl ez alkalomra, amelyeknek javát pénzbőlileg jutalmazták. A jutalmakat Körmérli János nyug. főszolgabíró, a bizottság elnöke osztotta ki. Délben a község-házán nagy bankett volt.

— **Hajdu Ilonka temetése.** Hajdu Ilonkának, Hajdu Zsigmond püspöki titkár korán elhunyt leányának temetése óriási részvét mellett ment végbe folyó hó 8-án délelőtt 11 órakor a Domb- és Magoss-utca 18. számú házánál, ahol Baltazár Dezső dr., a tiszántúli református egyházközségi püspöke szíveket megrázó és lelkeket megvigasztaló imádságot mondott. Óriási közönség vett részt a temetésen. A gyászszertáriás végeztével megindult a menet a Kossuth-utcai temetőbe. Tömeges koszorút küldtek az elhunyt ravatalára. — A püspöki titkár a következő sorokat küldte be hozzánk: Mindazok, kik drága Ilonkám elhunyt alkalmából részvétükkel fájdalomkban osztoztak, fogadják hálás köszönetünket. Debreczen, 1913 szept. 9. Hajdu Zsigmond és családja.

— **Szaj és körömfalás.** A városi főállatorvos ma bejelentette, hogy az ötödik körzetben nagy arányu szaj- és körömfalás lépett föl. Elrendelték a hatósági zárlatot.

— **Ellopták a gubáját** Nagy Imre nagycseri lakos panaszt emelt ismeretlen tettes ellen, aki tegnap délelőtt a Bocskai-téren szerkeréről 28 korona értékű gubáját ellopta.

— **Elsült fegyver.** Biró Mihály andrásházi lakos tegnap délután egy keftős csövű Lankaszer fegyverre akadt egy fabódé ajtaja alatt bejügni, miközben a fegyver elsült s a lövedék Biró balkezének középsőujját leszakította, jobb keze fejét pedig súlyosan megsértette. Birót ma behozták Debreczenbe s itt a kórházban ápolás alá vették.

— **Elvágta a barátja lábát.** Komádi József iskolai tanuló Konyáron egy szalma kazal mellett játszott Révész Gyula nevű barátjával, aki játék közben Komádi lábát egy kaszóval súlyosan megsértette. A seb folyton veszedelmes jelleget öltött, hogy a fiut be szállították a debreczeni kórházba.

— **Megint bucsu betilt s.** Lapunk eg utóbbi számában jeleztük, hogy Sárosvármegye alispánja a hernádszentistváni és eperjesi bucsukat a kolerajárvány miatt betiltotta. — Most meg Szabolcsvármegye alispánja értesítette táviratilag a polgármesteri hivatalt, hogy szintén a kolera miatt, a máriapócsi bucsuk megtartását betiltotta.

— **Veszedelmes könyöradománygyűjtő.** Egeresi Robicsek Béla egy szünetű róm. kath. vallású 44 éves, volt színesz a városban könyöradományokat gyűjtött, amiért is a rendőrségre kísértetett s ott felügyelet alá helyeztetett. A megejtett vizsgálat folyamán kiderült, hogy Robicsek, színészi nevén Egeresi Béla, egy felette veszedelmes egyén, aki emberölés miatt már 12 évet — betöréses lopásért 4 évet ült. — A rendőrség, mint közveszélyes munkakerülő ellen az eljárását megndította.

— **Tolvaj szobaleány.** Miskolczi Lajos Sas-utca 4. szám alatti lakosnál szolgálatban álló Labuda Mária 17 éves leány háziasszonyának egy 30 korona értékű brosstűjét és egy 700 korona értékű antik karkötőjét a zárós szekrényből kilopta és ládája rejte, ahol meg is találták. Labuda Máriát gazdája lopás miatt a rendőrségen feljelentette.

— **A villamos elé vetette magát.** Erdős Jánosné szül. Pál Mária — Busa-utca 10 sz. alatti lakos ma reggel a Mester-utca végén, öngyilkossági szándékból a villamos elé ugrott. A kocsit már megállítani nem lehetett, s annak kerekéi súlyosan megsértették Erdős Jánosné lábát és vállát. Sérülésével a kórházba szállították.

— **Betöréses lopás.** Tokaji Gyula Csapó-utca 54. szám alatt levő órá- és ékszerészüzletébe a folyó hó 7. és 8. közötti éjjel ismeretlen tettes betört és onnan 14 darab arany gyűrűt és 10 darab zsebórát elvitt. A kár kétszáz koronát felüli értéket képvisel. A tettes a betörést úgy követte el, hogy az utcáról bemászott az üzletbe és ugyanott távozott is. A rendőrség a tettes megtalálása végett a nyomozást folyamatba tette.

— **Eltűnt gyermek.** Bódán Ferenczné tégláskéri lakos tegnap délelőtt bejelentette a rendőrségen, hogy 12 éves Ferencz nevű fia még folyó hó 3-án eltűnt hazulról. Az a gyanuja, hogy fia a közeli téglagyár melletti gödörbe esett és ott a vízbe fullt. A rendőrség az eljárást megindította.

— **Külső használatra.** Testrészek fájdalmi, csuzos és köszvényes bajok és mindennemű gyuladások a „Moll-féle sóborszesz”-szel gyógyíthatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára kor. 2.— Szétküldés naponként utánvételt Moll A. gyógyszerész, cs és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszertárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az orvosgyári jelvényével és aláírásával.

Legujabb.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Mezőssy belép az Andrássy pártba.

Budapest, szept. 9. (Saját tudósítónktól.) „Az Est” föntartja azt az értesítést, hogy Mezőssy Béla belép az Andrássy pártba, bármiként igyekezzenek is ezt lecáfolni a kormánypárti lapok. Ugyancsak bejelentette az Andrássy párthoz való csatlakozását Rakovszky Béla is.

Berthold utódja.

Bécs, szept. 9. (Saját tudósítónktól.) Félhivatalos jelentések szerint Berthold külügyminiszter bevárja a delegációk ülését, hogy védekezzen az ellene a sajtóban szárnyra kapott gyanúsítások és vádak ellen. delegációs ülések után lemond. Utóda Méray Horváth Kajetán római nagykövet lesz, aki jelenlegi állásába, mint külügyi osztályfőnök került.

A 48-as miniszterelnök emléke.

Budapest, szept. 9. (Saját tudósítónktól.) Batthyányi Lajos gróf az első felelős minisztérium elnökének emlékét kegyeletes módon ünnepelte meg ebben az évben. Ikenvára szülőházát emléktáblával jelölik meg október 12-én. Az emlékbeszédet Apponyi Albert gróf tartja.

A gasteini rejtelem.

Gastein, szept. 9. (Saját tudósítónktól.) A gasteini rejtelemre az elmúlt két nap sem derített világosságot. Egyetlen bizonyosság van, megtalálták az Ache patak partján Bogdanovics Luczián pátriárka kalapját és felöltőjét. Ujabb és újabb expedíciók kutatnak a pátriárka holtteste után, de eredménytelenül. A kabinetiroda napjában több ízben érdeklődik a kutatás eredménye felől, de eredmény nincs. Az Ache patak nem hajózható, s így hosszú kötelekkel csákyás emberek kutatják a medrét az egész vonalon.

Programm Oroszországban.

Szentpétervár, szept. 9. (Saját tudósítónktól.) A jövő hónapban az itteni főtörvényesék egy rituális vérvád tárgyalását kezdi meg. „Az igazi oroszok szövetsége” erre az alkalomra programot hirdet. Röpiratokkal lázítja a népet, úgy hogy a hatóságok a legborzalmasabb vérengzésektől tartanak.

Japán mozgósít.

Tokyo, szept. 9. (Saját tudósítónktól.) A mikadó ma rendelte a hajóhad és a szárazföldi hadsereg mozgósítását. Fegyveres hatalommal akar véget vetni a két éve tartó belső kínai mozgalmaknak, amelyek a japán érdekeket sértik.

Fertőzött megye Hajdu.

Hivatalosan bejelentették a kolerát.

Budapest, szept. 9. (Saját tudósítónktól.) A belügyminisztérium hivatalosan is járványnak minősíti a kolerát s egy ma kiadott jelentése szerint fertőzött megyéknek: Hajdu, Bereg, Bács, Krassószörény és Zemplén megyéket nevezi meg.

Fővárosi tudósítónk a következő újabb koleraesetekről számol be a fenti h iradással kapcsolatban.

Bács Szi Tamás, szept. 9. A községben a legutolsó két nap alatt 11 koleramegbetegedés fordult elő, ezek közül 4 halálos.

Lugos, szept. 9. Méra Mogyoródon tegnap egy Nesztor János nevű szabadságolt póttartalékos kolerában meghalt. A fertőző kórt megkapta tőle két testvére, édes anyja és két szomszéd, akik szintén belepusztultak.

Merényletterv

a kormánybiztos ellen,

Budapest, szept. 9. (Saját tudósítónktól.) Ujvidékről ma érkezett vissza Joanovics Pál kormánybiztos, akit a gasteini tragédiával kapcsolatban neveztek ki a szerb egyház ügyeinek vitelére. Lakására egy levelet kézbesítettek neki, amelynek névtelen levélírója figyelmezteti, hogy ne térjen vissza Ujvidékre, mert egy elszánt merénylet készül ellene. A névtelen levélíró nagy bübeszédűséggel számol be a terv minden részletéről és hangsúlyozza, hogy a kormánybiztos ne akarjon bátor lenni akkor, amidőn a biztos halálnak teszi ki magát, ha Ujvidékre visszatér. A kormánybiztos jelentést tett a hatóságnak, amely a legszélesebb körű nyomozást indította meg a névtelen levélíró személyének kiderítése s a merényletterv ügyében.

Felelős szerkesztő: Rác-Rónay Károly.

Modern négyszobás

utczai lakás

villanyvilágítással és vízvezetékkel

azonnal

KIADÓ.

Értekezhetni itt a szerkesztőségben, vagy dr. Elek Dezső ügyvéddel Werbőczy-utca (iparkamara-palota.)

CSARNOK

Az ősök tisztelele Japánban.

Közi R.

Folytatás.

A ház vagyona kizárólag őt illette, mivel ő örökölte őseitől és mivel a ház urának hatalma és vagyona az ősök tiszteletén alapult.

Később a vagyont az örökösödés külön tárgyának tekintették. A régi törvényben (901 Kr. u.) az örökösödésre vonatkozó részében találunk egy szabályt, mely szerint, ha egy, a nemességhez tartozó család örököse bűntény által, vagy pedig betegség folytán a szent kötelességben való örökösödésre alkalmatlanná vált, abból a nemzetségből, amely őt kitagadhatta és egy másik praesumptiv örökös által pótolhatta. Tehát az ősök tiszteletének folytatása volt akkor az örökösödés fő tárgya. Az új polgári törvénykönyvben is találunk bizonyítékot arra, hogy a ház uralmában való örökösödés az ősök tiszteletének folytatásával kapcsolatos. Az erre vonatkozó szakasz így szól: „A családi okmányok, az ősök tiszteletének gyakorlásához tartozó szerek és a családi sírok a ház uralmában való örökösödés különös jogaihoz tartoznak.” Ez annyit jelent, hogy az abban felsorolt tárgyak különvaló tárgyai az örökösödésnek, tehát, azok fölött végrendeletileg intézkedni nem lehet, sem adósságok miatt el nem zárolhatók.

A törvény négyféle örökös ismert, 1. a törvényes örökös; 2. a kinevezett örökös; 3. a választott örökös és 4. az ascendeensekből származót. A törvényes örökös, aki első sorban van hivatva az utódlásra, az, akit egyenes vonalban származik a ház urától, ha egyáltalán tagja a háznak. Ő az, aki köteles a hagyatékot elfogadni. Míg ellenben a többi örökösök tetszés szerint vagy elfogadják, vagy

visszatasíthatják, vagy pedig elfogadják azon föntartással, hogy az örökösödés adósságait el nem vállalják.

Szent kötelességük azon leszármazóknak, akik a törvényes örökösök, a hagyatékot elfogadni és folytatni az ősök tiszteletét. Őket a ház ura a felén tuli részben ki nem tagadhatja és csakis a törvényben felsorolt okokból tagadhatók ki. Ezen esetek: testi bántalmazása, vagy, becsutelenítése a ház urának; a ház-ur hatalom gyakorlására való képtelenség szellemi vagy testi fogyatékoság folytán; büntet miatt való elítélés, ha az a ház nevének szégyenére valik és tékozlás folytán való gondnokság alá helyezés.

Ha nincs praesumptiv törvényes örökös, akkor a ház ura választhat egyet a családtagjaiból a vérrokonság fokozatos közelsége szerint. Ha a ház ura halálakor nincs sem törvényes, sem kinevezett örökös, akkor anyja, vagy ha mindketten meghaltak, a családi tanács választ örökösöt a családtagok közül a következő sorozat szem előtt tartása mellett: 1. a túlélő özvegyet, ha leánya a családnak; 2. a fivérek közül; 3. a nővérek közül; 4. a túlélő özvegyet, ha az elhaltal való házasság útján lépett be a házba; 5. a fivérek és nővérek leszármazóitól.

Tehát itt is az ős véreinek föntartására való törekvés nyilatkozik meg az örökösök különböző osztályainak fönti elősorolása mutatja, hogy a japán törvény minden lehető intézkedést megtesz a ház megszűnésének megakadályozására, nehogy őseinek tisztelete megszűnjön.

Vannak az utóbbi időben jöklek, melyek arra mutatnak, mintha, bizonyára a nyugattal való sűrű érintkezés folytán, a művelt osztályok ragaszkodása az ősi valláshoz csökkenne. — Vajjon elfogadják-e a keresztény vallást? Ha igen, úgy bizonyára a japánok rendkívül kifejlett egyedisége folytán nemzeti jellege lesz annak. (Vége.)

Gutmann Testvérek

kőszénbányái

Budapest, V. Béla-utca 6. sz.

Interurbán telefon: 33.

Elsőrendű porosz darab, kocka és diószén, szoba és konyhafűtésre.

Ostrau-dombraui darab, kocka, dió és akaszén.

Ostrai mosott, gép- és kazánfűtési célokra, finom és durvaszemű kovácsszén.

Drenkovai szén, ipari célokra, saját gőzünkkel szállítva.

Ostrau-dombraui pirszén, öntőde és szivógázmotor célokra.

Ostrai-légszuszpirszén, szobafűtésre
Ostrai-kőszénbrikett, 3 kilogramos darabokban, lokomobil és stabil gépek fűtéséhez.

Minden vasat- és hajóállomásra szállítva.

Szliács aczélfürdő.

Felső-Magyarország.

Egyedül ismert szénsavdus vasforrás. Legjobb vasat tartalmazó ivóforrás becsületes használatra.

Ideny május hó 15-től szeptember hó 31-ig.

Felülműthatalan verszegénység, sápkor, női bajok, hágerinc és idegbajok, benuulás ellen, a szenvedett betegség és erőss munkásság után. Mint fürdőorvos **Dr. Nádosy István** hív. fürdőorvos működik. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át 5 óra, délről Budaó pesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó felfüggesztések minden nagyobb vasúti állomásoknál vannak függesztve. Kimerítő felfüggesztés és prospektust, utazás valamint lakás árked. vezményről az elő- és utóidényben stb. ad a Fürdőigazgatóság, Szliács (Zólyom-megye)

Alapított 1901-ben.

Horovitz Zsigmond

két szedőgép és villamos erőre berendezett

könyv- és műnyomdája

DEBRECZEN, Darabos-u. 7.

Telefon 412.

Telefon 412.

A „DEBRECZEN”

politikai napilap kiadóhivatala.

Telefon interurbán 412.

Készít a legrövidebb idő alatt és legjutányosabb árban mindenféle nyomtatványt.

NEVJEGYEK, Eljegyzési, Esketési és Bál meghívók elismert legjutányosabb árban.

NYILT-TER

Serravalló's

Vasas Kina-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hyegenikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengélkedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágygerjesztő idegerősítő és vérjavító szer.

7000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító
Triest-Barkola.

Kapható a gyógyszertárakban 1/2 L. üvegekben 2-60 Korona 1 L. üvegekben 4-80 K.

Legjobb üdítő ital

Az egész üdítő italkészítés tisztasága, szén-sav gyöngyöző, könnyen emészthető, az egész szervezetet feltölti.

Megnyilt

a főváros legelegánsabb, legkényelmesebb és legolcsóbb szállodája

Park Szálloda

GARAI ÁRMIN

szállodás és a Sorrento-kávéház tulajdonosa.

Igen fényes éttermeivel és kávéházával - Budapestben, a Keleti (Központi pályaudvarral szemben, Baross-tér 10. szám.

Gyógy kénes iszapfürdő a „Diana“ fürdőben.

Szíves tudomására hozom a m. tisztelt fürdőközönségnek, hogy „Diana“ fürdőmben (a vasúttal szemben) kénes gyógy iszapfürdőt rendeztem be.

Az iszapfürdő árát a legolcsóbban állapítottam meg.

Egy iszapfürdő ára (fürdőutáni pakolással) 1 korona 50 fill. A zuhanyfürdő megkezdődött ára 40 fillér.

Gőzfürdő délelőtt 1 korona, d. u. 70 fill.

Kádfürdő 1 korona 30 fillér.

Nőknek gőzfürdő hétfőn, pénteken egész nap és szerdán délután.

Férfiak gőzfürdő kedd, csütörtök szombaton egész nap és szerdán d. e.

Fűzetjegy ára 7. korona, tartalmaz 10 darab gőzfürdőjegyet, érvényes délelőtt és délutánra.

Tisztelettel

Kabai József

fürdőtulajdonos.

Egy okos fej

elsajátítja azon vívmányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt megajándékozta.

Dr. Oetker sütőpora a 2. f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker pudingpora a 2 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóeledelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanillizására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 2-3 jó vanillia-csőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Vények ingyess.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Az ORIENT szálloda

BUDAPEST,

VII., Ráókczy-ut 42. szám.

teljesen ujonnan berendezett 85 szobával a város központjában, Villanyos világítás, figyelmes kiszolgálás. Szobák 3 koronától feljebb.

Kávéház a házban.

CSÁSZÁRFÜRDŐ.

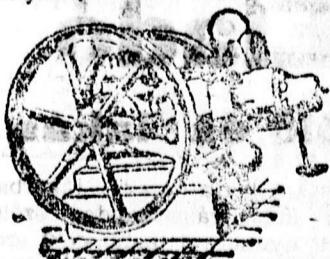
BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irtalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, kiönlő hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőleg-, szén-savas- és villamos: vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredményt hoznak főleg csúszóbántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezeléjntányos árak. — Gyógy- és zenedii nincs Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság.

CLIMAX

versó ajtómotorok és lokomobílok 3-70 HP. Magasnyomású nyereségmotorok 15-150 HP.

Magasnyomású és közepesnyomású motorok, amelyek minden körülmény között megbízhatóan működnek. Az üzemelés egyszerű és biztonságos. A motorok minden körülmény között megbízhatóan működnek. Az üzemelés egyszerű és biztonságos.

Köszönjük és árlapok díjmentesen.

Bachrich és Társa

betéttársaság motorgyári fióktelepe Budapest, VI, Váci-körút 59/00

R*WOLF

Magdeburg-Buckau

Magyarországi Képviselet: Budapest, V., Báthory-utca 18

Szabad, túlhevített gőzű LOKOMOBÍLOK

Wolf eredeti szerkezete 10-500 lóerőig bármely gyártelep legelőnyösebb csomagjában.

Eladó takarmány!

3 kazal szék széna

circa 1500 métermázsa,

3 kazal lucerna

hasonló mennyiséggel, (ha kell) több is mázsa szerint. Ugyanott

340 darab fésült anya birka

kosokkal s az idei bárányok (mind prima)

eladók.

Kőút mellett, Vasut Berettyóujfalu Darvason.

Csap Dezsőnél

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhev, rögzött SZÉKREKEDES, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sos-borszesz nevezetesen, mint a fájdalomcsillapító bedörzsölés szer készvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ózozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeres gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9. Védki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

Rutinírozott budapesti,

kiterjedt ismerettséggel bíró és 17 éve fennálló bejegyzett kereskedelmi irodatulajdonos

„fizetésektelen“

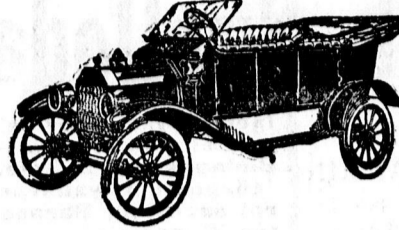
vagy fizetési haladékot kérő és csődben lévő kereskedők és iparosok ügyeinek rendezését elvállalja, azt a legnagyobb lelkiismerettel, hátratlan szorgalommal és figyelemmel minden körülményre rövid időn belül lebonyolítja. — Egyeztetések esetleges finanszírozását magára vállalja. Sürgőnyi meghívásra azonnal jelentkezik. Wienben állandó képviseletet tartok. Cim:

Fenyvessi Dávid

Rádai-u. 5. sz. Telefon 68-17

HANN ARTHUR ÉS TÁRSAI
automobil-osztálya

Budapest, VIII. Üllői-ut 52/B. Telefon: József 1-60.

FORD 20 HP. négy hengeres acél automobil. Torpedó turagép teljes felszereléssel:

4800 korona.

Magyarország minden terep- és ut- viszonyai közt különösen bevált olcsó üzemű, praktikus „turagép“ Nagyszámú referenciák.

Szállítható azonnal. Kérjen katalógust!

Dr. Málnai Mihályné

felsőbb leány tan- és nevelő-intézete Budapest, VI. Bajza-u 20 (saját házában) Andrássy-úti villanegyed. 19-ik iskolai év.

- I. Nyilvános elemi leány- és fiúiskola.
- II. Felsőbb évfolyamos általános és kereskedelmi irányú továbbképző tanfolyam.
- III. Internátus bennlakó és félig bennlakó tanulók számára.

Bővebb felvilágosítást nyújt és prospektust küld

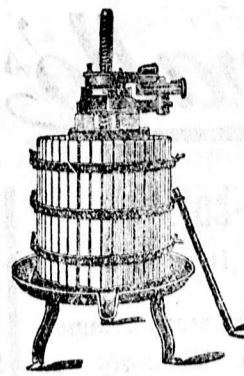
Az igazgatóság.

Eladó

úri lak és üres telek.

Egy szép úri lak, gyönyörű parkkal és beültetett szőlővel, továbbá egy kisebb lakház, nagyobb terjedelmű szőlővel és egy beépítésre kiválóan alkalmas szőlő-épület eladó a Vénkertben. — Bővebb felvilágosítás a kiadóhivatalban.

Megbízható, kitűnő szerkezetű

kecskeméti borsajtót

szállít a kecskeméti Vasipari termelők szövetkezte mint az O. K. H. tagja gyarából.

Ipari és Háziipari szövetkezetek Beszerző és Értékesítő Központja

Budapest, VIII., József-körút 36. szám. Tessék árjegyzéket kérni.

Legjobb szépség-szer! Hölgyek részére nélkülözhetetlen!

Óvakodjunk az utáztatoktól! Törv. védve.

Csodás, gyors és biztos hatása.

A NŐI SZÉPSÉG

elérésére tökéletesítésére és főtartására legkitűnőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan, minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerekkereskedésben kapható **Földes-féle**

MARGIT CRÉME SZAPPAN

Ezen világhírű arckenőse eltávoított szepilót, májoltot, pattanást, mi ezert és más minden bőrbajt, sőt ráncokat, himi helyeket is, az arcot fehérre, simává és üdőbbé varázsolja. **Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 kor. Margit hölgypor (3 féle színben) 1-20 kor. Margit szappan 70 f. Margit fogpép (Zahn pasta) 1. korona, Margit arcvíz 1 korona.** Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FOLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD.

Főraktár Debreczenben: Balázs Ödön, Jóna és Jóna drog. Kubek Sándor, Mihalovics Jenő, Mautner Alfréd, Tóth Béla, Baróc Zsigmond [Hajdusoboszló] Ercey Gábor gyógyszerész Hajduböszörmény.

APRÓ HIRDETÉSEK

Minden szó egyszeri beiktatása **5 fillér.** Vastagabb betűvel **10 (tíz) fillér**

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kériük.

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidékról apró hirdetés díja levéljegyekben is befizethető

Irodák könyvelésben is jártas kisasszony felvétetik. Sajátkezűleg irt ajánlatok fizetési igény megjelölésével, e lap kiadóhivatalába adandók le „Szerény igényű“ jelge alatt.

Az őszi idényre megérkezett férfioni s gyermek cipők óriási választékban kalapok, sapkák bámulatos olcsó árban, kitűnő jó minőségű áruk Révész Zsigmondnál Piac-utca 27.

Üzletszerző magas jutalékkal, keresztek. Nyugdíjas egyének igen alkalmas mellékfoglalkozás. Sajátkezűleg irt ajánlatok „Nyugdíjazott“ jellegre a kiadóhivatalba adandók be.

MAISON BIRO

angol női szabó **DEBRECZEN,** Deák Ferenc-utca 13. szám. (Royal mellett.)

8 évig Budapesten létezett. — Mérték után készít finom szövetből selyem béléssel

- kosztümöt 90 koronától
- raglánt 70
- plüsch kabátot és színházi köpenyt . . . 100 kor.-tól
- hölgyek által hozott kelméből fazont . . . 40

!! Elsőrendű munka !!

Katvan-utca 6. sz. alatt két utca bntorozott szoba esetleg külön-külön is ju ányos árban azonnal kiadó.

TELJES ELLÁTAST keresek, külön-szobával, komolyabb korban levő barátnőm részére, lehetőleg idősebb nőnél, kinek háztartásban segédkezne. Igényekről később, ezuttal csupán ajánlatot kérek: „Barátnő“ címmel, kiadóba.

Munkanélküli asszonyok, férfiak azonnal kitűnő munkához jutnak. Cim megtudható a Kiadóhivatalban délután 3-4 óra között.

Eladó

szőlő és lakás!

A Bocskay-kertben egy jókarban levő 1 katasztrális holdnyi szőlő, ráépített nyaralóval mely áll 2 szobából verandából, cselédszobából, konyhából, aláépített pincéből, külön melléképítmények (fásszín-edén-szín stb.) szabad kézből az dei szőlőterméssel együtt

eladó.

Értekezhetni lehet Dr. Király Péter ügyvédnél Debreczen, Csapó-u. 32.